

SPIMFAB

SPI Miljösaneringsfond AB

SPI Miljösaneringsfond AB (SPIMFAB) bildades 1997.

Sveriges Petroleum Institut (SPI) är namnändrat till Drivkraft Sverige (DS) och SPIMFAB är ett dotterbolag till DS.

SPIMFABs uppgift är att utan eget vinstintresse undersöka och vid behov sanera gamla publika bensinstationer som lagts ned under perioden 1 juni 1969 till sista december 1994.

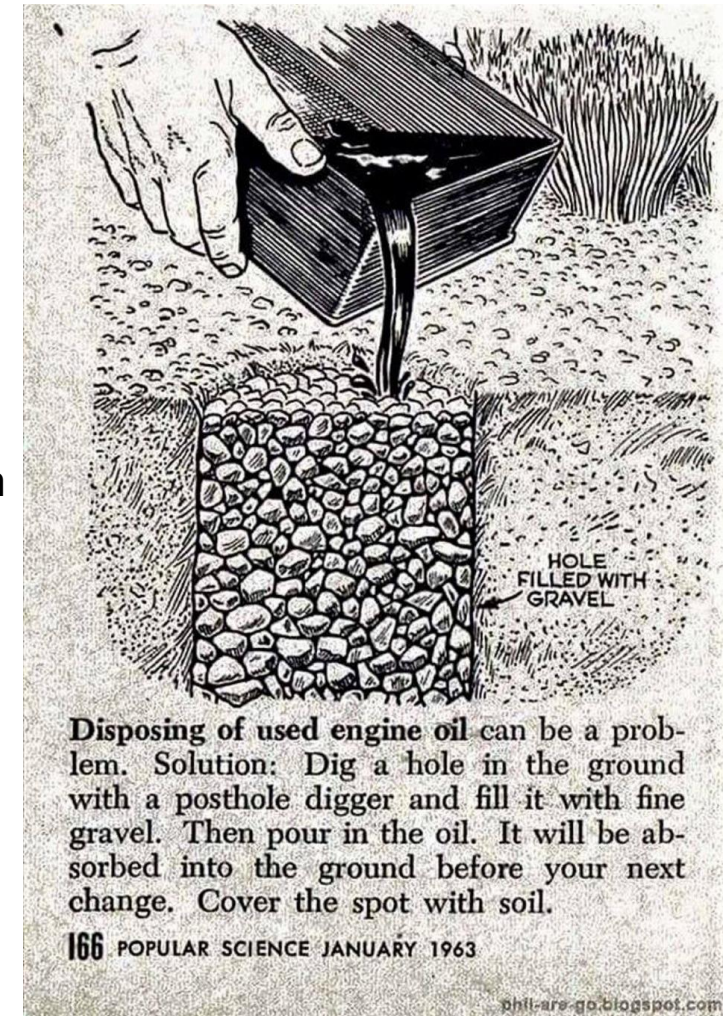
Initiativtagare, ägare och finansiärer till SPIMFAB är

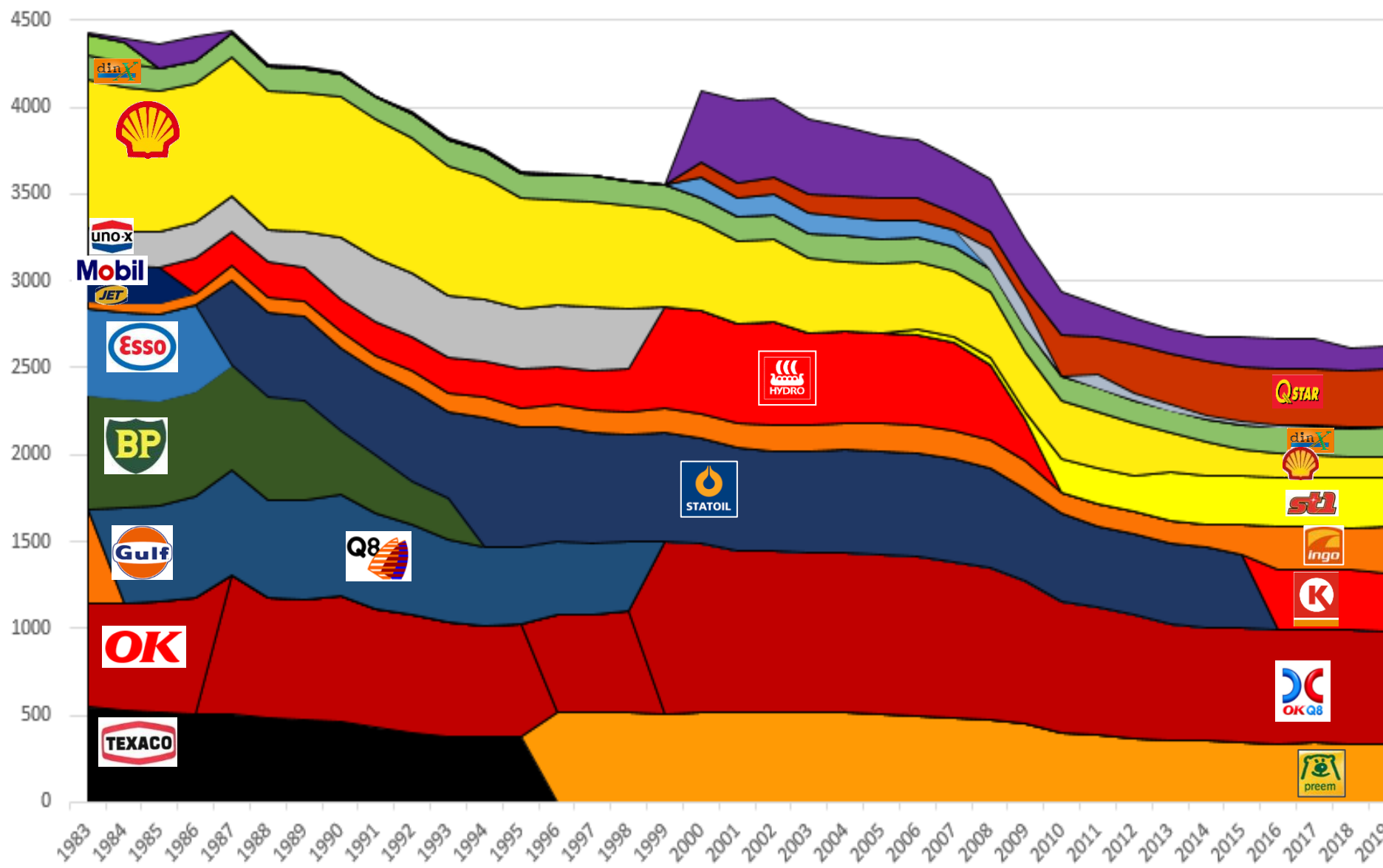
Lars-Ove Andersson, St1 Sverige AB

Bakgrund

- Fram till slutet av 1980-talet fanns det ingen tydlig hantering om hur en tidigare verksamheten vid en drivmedelsanläggning skulle hanteras med tanke på en eventuell miljöpåverkan.
- Vanligt förekommande att cisterner rengjordes och sandfylldes samt att tillhörande ledningar demonterades.
- I slutet på 80-talet började miljötekniska markundersökningar att utföras sporadiskt, som en del av nedläggningsplanerna.
- Det fanns inga riktlinjer för vilka halter av petroleumkolväten som kunde vara skadliga för jord och grundvatten framtagna i Sverige vid den tiden. Kanada och Holland hade kommit längre varför den s.k. Kanadensiska och Holländska riktvärdeslistan användes efter samförstånd med respektive tillsynsmyndighet lokalt.
- Dessa riktvärdeslistor angav riktvärden för totala extraherbara halter av alifatiska och aromatiska kolväten vid olika markanvändningar.
- Diskussioner om att gemensamt fondera medel för att ta hand om äldre drivmedelsanläggningar påbörjades inom SPI 1995 och SPIMFAB bildades formellt 1997.

Drivmedelsbolag verksamma i Sverige från 1983 till 2019

Genom den gemensamma fonderingen till SPIMFAB hanterades samtliga gamla nedlagda stationer oberoende vilket varumärke stationen var skyltad med vid nedläggningen.

Inventering, kvalitetsmanual samt upphandling

- SPIMFAB bad kommunerna och drivmedelsbolagen om att inventera och meddela om drivmedelsanläggningar som var nedlagda under avsedd period. Ca 5000 fastigheter registrerades hos SPIMFAB, vilka först kontrollerades om dessa uppfyllde kriteriet. Därefter kontaktades fastighetsägarna för kontraktsskrivning innan arbete med undersökning påbörjades.
- SPIMFAB tog fram en kvalitetsmanual för miljötekniska markundersökningar för upphandling av miljökonsulter. Upphandling av miljökonsulttjänster gällde för 3 år i taget.

Kvalitetsmanualen har varit ett bra hjälpmedel för branschen i stort och därvid även för miljökonsultbolag samt tillsynsmyndigheter.

- En metodbeskrivning för jordanalyser togs fram tillsammans med ackrediterade laboratorium varpå "SPIMFAB paketet" föddes, vilket har vidareutvecklas och är än i dag till del styrande för analyser som utförs vid miljötekniska markundersökningar vid drivmedelsanläggningar.

Branschrekommendation om efterbehandling av förorenade bensinstationer och dieselanläggningar

- Naturvårdsverket uppdaterade de generella riktvärdena för mark 2008.
- SPIMFAB påbörjade ett arbete med att ta fram en branschrekommendation för riktvärden för mark och grundvatten 2009 vilket publicerades 2011.
 - Samma beräkningsverktyg som NV använde
 - Riktvärden för jordtyp och djup specificerades
 - Till hjälp för att TM kunde acceptera PSRV (tagit lång tid...)

Hur gick det? Finns SPIMFAB fortfarande?

- Av ca 5 000 registrerade fastigheter har ca 4 300 undersökts och drygt 2 400 åtgärdats i någon form.
- De allra flesta efterbehandlingar utfördes genom schaktsanering och behandling på mottagningsanläggningar.
- 60-talet in-situ (inkl. barriärer) har utförts, de flesta med ett godkänt slutresultat.
- Vid förslag om nya eller alternativa saneringsmetoder, vilket entreprenörerna gärna fick offerera, stod entreprenören risken om metoden inte uppnådde saneringsmålet.
- Utökad provtagning krävdes för att dimensionera in-situ metoder.
- För en effektiv hantering åtföljdes en strategisk tvåårig arbetsprocess från avtalsteckning med fastighetsägare till påbörjad åtgärd.
- SPIMFAB lever fortfarande kvar.

Drivmedelsbolagens
undersökningar och saneringar
av förorenade bensinstationer

SLUTRAPPORT AV SPIMFAB:S ARBETE UNDER 1997 TILL 2014

Frågor?

